

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNTA 9.10.2020

**KOMISSION EHDOTUS NEUVOSTON SUOSITUKSEKSI KOORDINOIDUSTA
LÄHESTYMISTAVASTA VAPAAN LIIKKUVUUDEN RAJOITUKSIIN E 117/2020 VP**

Komission 4.9. ehdottaman neuvoston suosituksen tavoitteena on varmistaa, että jäsenmaiden koronaviruspandemian seurauksena käyttöön ottamia vapaan liikkuvuuden rajoituksia koordinoidaan ja että niistä tiedotetaan selkeästi EU:n tasolla. Tuolloin voidaan ehdotuksen mukaan parhaiten estää koronaviruksen leviäminen, turvata kansalaisten terveys ja säilyttää vapaa liikkuvuus unionissa turvallisissa olosuhteissa.

Suositus ehdotuksesta on laadittu E-kirje E 117/2020 vp (STM2020-00266).

Perussopimuksen (SEUT) 292 artiklan mukainen suositus on lainsäädäntöinstrumentti, mutta se ei ole oikeudellisesti sitova. Neuvoston päätös tehdään määräenemmistöpäätöksellä.

Käsittely

Poliittisen kriisitoiminnan integroitujen järjestelyjen (IPCR) asiantuntijakokouksissa on syyskuun aikana keskusteltu suosituksen yksittäisistä teemoista: tilastoista ja viestinnästä, keskitetyistä riskianalyysistä ja yhteisistä rajoitustoimista sekä erilaisista tilastoaineistoista koostuvista värikarttamalleista. Näiden keskusteluiden perusteella puheenjohtajavaltio jakoi 2.10. muokatun ehdotuksen neuvoston suositukseksi. Kompromissiehdotuksen tavoitteena oli huomioida paremmin jäsenvaltioiden eri lähestymistavat ja käytännöt. Kompromissiehdotus sai jo 5.10. kokouksessa valtuuskunnilta myönteisen vastaanoton.

Coreper II- kokouksessa 7.10. keskusteltiin puheenjohtajan uudesta kompromissiehdotuksesta. Kokouksessa puheenjohtajan ehdotus sai jäsenmaiden vahvan enemmistön tuen. Jäsenmailla oli tekstin yksityiskohtiin vielä kommentteja. Tekstimuutoksista keskustellaan vielä torstaina 8.10. IPCR-kokouksessa ja Coreper II -kokouksessa 9.10. Puheenjohtajan tavoitteena on, että suositus hyväksyttäisiin 13.10.2020 pidettävässä yleisten asioiden neuvostossa.

Eurooppa-neuvosto kävi kokouksessaan 1.-2.10. keskustelun covid-19-pandemian hoidosta kehottaen neuvostoa yhdessä komission kanssa lisäämään edelleen yleisiä koordinoitavia toimia EU:n tasolla. Siten myös paine ko. suosituksen nopeaan hyväksymiseen on kasvanut. Coreper-kokouksessa 7.10. jäsenmaat toivoivat yleisesti nopeaa etenemistä suosituksen hyväksymiseksi, jotta Eurooppa-neuvoston pyyntöön voidaan vastata vielä ennen sen seuraavaa kokousta ensi viikolla.

Puheenjohtajan kompromissiehdotus (6.10.)

Puheenjohtajan uudessa ehdotuksessa on pyritty tuomaan kansanterveyden suojelua vahvemmin esille. Puheenjohtajan tavoitteena on edelleen rajoitusten pitäminen mahdollisimman vähäisinä. Ehdotuksen tekstiä on monilta osin tasapainotettu ja joustavoitettu. Värikoodit on pidetty ennallaan, mutta kynnsarvoihin on tehty pieniä muutoksia. Alueellinen lähestymistapa on edelleen vahvasti mukana.

Puheenjohtajan ehdottamassa mallissa rajoitustoimia on mahdollista kohdistaa kaikkiin muihin kuin vihreisiin maihin/alueisiin. Puheenjohtajan ehdotuksessa suositus olla rajoittamatta liikkuvuutta vihreistä maista/alueilta on sidottu ilmaantuvuuslukuun 25. Jäsenmaiden ei tulisi evätä muiden EU-maiden vihreiltä alueilta matkustavien henkilöiden maahanpääsyä.

Myös testausta ja karanteenia koskevia tekstiosuuksia on muokattu joustavammaksi. Rajoituksia voivat olla karanteeni/omaehtoinen karanteeni ja/tai testaus maahan saapumisen jälkeen. Lisäksi tulee tarjota mahdollisuus testaukseen lähtömaassa. Ehdotuksen mukaan jäsenmaat jatkavat yhteistyössä koordinointia karanteeniaikojen pituuksista ja korvaamismahdollisuuksista sekä testien vastavuoroisesta tunnistamisesta. Uudessa ehdotuksessa muiden jäsenmaiden ja komission informointivelvoite on sidottu rajoitusten voimaantuloon julkaisemisen sijaan. Ensisijaisesti tulisi informoida jäsenmaata, johon rajoitukset kohdistuvat.

Suomen kanta

Suomi tukee suositusehdotuksen tavoitetta, jonka mukaan EU:ssa pyritään koordinoimaan jäsenvaltioiden toimia, joilla rajoitetaan henkilöiden vapaata liikkuvuutta, ja tiedottamaan toimista selkeästi EU:n tasolla. Suomi kannattaa myös tietojenvaihdon, poikkihallinnollisen yhteistyön ja koordinaation edistämistä ja tehostamista nykyisten rakenteiden puitteissa.

Suomelle on tärkeää, ettei unionin toimilla rajoiteta jäsenvaltion mahdollisuutta asettaa tarvittaessa muita jäsenvaltioita tiukempia rajoituksia, mikäli se on välttämätöntä kansanterveyden ja yhteiskunnan toiminnan turvaamiseksi.

Neuvoston suositusehdotusta on neuvotteluiden aikana muokattu Suomen toivomaan suuntaan ja Suomi voi hyväksyä ehdotuksen.

erityisasiantuntija Sari Vuorinen

LIITTEET

JAKELU

TIEDOKSI